Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2025. december 5.
(OR. en)

16065/25

JAI 1806
FREMP 366

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Biz. dok. sz.:	COM(2025) 751 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK 2025. évi éves jelentés az Európai Unió Alapjogi Chartájának alkalmazásáról Az Alapjogi Charta EU-n belüli alkalmazásának megerősítésére irányuló stratégia végrehajtásának értékelése

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2025) 751 final.

Melléklet: COM(2025) 751 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.12.5.
COM(2025) 751 final

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK

2025. évi éves jelentés az Európai Unió Alapjogi Chartájának alkalmazásáról

Az Alapjogi Charta EU-n belüli alkalmazásának megerősítésére irányuló stratégia végrehajtásának értékelése

2025. évi éves jelentés az Európai Unió Alapjogi Chartájának alkalmazásáról

Az Alapjogi Charta EU-n belüli alkalmazásának megerősítésére irányuló stratégia végrehajtásának értékelése

Tartalomjegyzék

1. **Bevezetés** 2
2. **A Charta tagállamok általi hatékony alkalmazásának biztosítása** 4
3. **A civil társadalmi szervezetek, jogvédők és igazságügyi szakemberek szerepvállalásának megerősítése** 11
4. **A Charta iránytűként való használatának előmozdítása az uniós intézményekben** 18
5. **Az emberek ismereteinek bővítése a Charta alapján őket megillető jogokkal kapcsolatban** 21
6. **Következtetés** 23

1. Bevezetés

2025-ben ünnepeljük az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: a Charta) 25. évfordulóját[1]. A 2000. december 7-én Nizzában kihirdetett Charta az Európai Unióban mindenkit megillető alapjogokat rögzíti. Megerősíti és egységbe foglalja a polgári és politikai jogokat, valamint a gazdasági és szociális jogokat, és azokat uniós összefüggésbe helyezi. A Charta kiemeli, hogy az alapjogok az EU alapvető értékei, amelyeket az uniós jog alkalmazása során az uniós intézményeknek és a tagállamoknak egyaránt tiszteletben kell tartaniuk.

2020-ban az Európai Bizottság előterjesztette az **Alapjogi Charta EU-n belüli alkalmazásának megerősítésére irányuló stratégiáját** (Charta-stratégia)[2], elismerve, hogy a Chartában foglalt jogokat és elveket mindenki számára valósággá kell tenni. 2020 és 2030 közötti alkalmazása során a Charta-stratégia a Bizottság és az alapvető jogok végrehajtásának és alkalmazásának megerősítésében központi szerepet játszó érdekelt felek – a nemzeti, regionális és helyi hatóságok, a civil társadalom és az emberijog-védők, az igazságügyi szakemberek és az uniós intézmények – közötti **hatékony együttműködésre** támaszkodik. A stratégia foglalkozik azzal is, hogy tájékoztatni kell a nyilvánosságot az alapvető jogokról és az alapvető jogok megsértése esetén rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségekről.

Az elmúlt években nagyobb hangsúlyt kapott az alapvető jogok Unió-szerte történő előmozdítása és védelme. A Chartában foglalt alapvető jogok – amelyek magukban foglalják az emberi méltóságot, a szabadságokat, az egyenlőséget, a szolidaritást, a polgárok jogait és az igazságszolgáltatást – az uniós jogszabályok és szakpolitikák középpontjában állnak, tükrözve a demokratikus és igazságos társadalom iránti közös elkötelezettségünket. A stratégia végrehajtásának első öt évében új uniós jogszabályok elfogadására került sor, amelyek védik és előmozdítják a konkrét alapvető jogokat[3]. E jogszabályok részletezik a tagállamok bizonyos alapjogi kötelezettségeit, és az olyan érdekképviseleti csoportokat, mint a független alapjogi intézmények és a civil társadalom, megbízták a Charta alkalmazásának a vonatkozó uniós jog alkalmazásában betöltött szerepük révén történő támogatásával.

Mindazonáltal az alapvető jogok védelme terén elért eredményeket nem lehet magától értetődőnek tekinteni[4]. Az e jogok védelmét szolgáló mechanizmusoknak mindenkor működőképesnek kell maradniuk, és minden szinten folyamatos erőfeszítésekre van szükség a Chartában foglalt jogok védelmének biztosítása és megerősítése érdekében.

---

[1] Az Európai Unió Alapjogi Chartája (HL C 326., 2012.10.26., 391. o.)

[2] COM(2020) 711 final.

[3] Idetartozik többek között a a digitális szolgáltatások egységes piacáról szóló rendelet; a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet; az egyenlőséggel foglalkozó szervekről szóló irányelvek; a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről szóló irányelv; a bérek átláthatóságáról szóló irányelv; az áldozatok jogairól szóló irányelv felülvizsgálatáról szóló javaslat; valamint a gyermekek szexuális bántalmazását ábrázoló anyagokról szóló irányelv átdolgozásáról szóló javaslat.

[4] Lásd: 2025. évi jogállamisági jelentés, COM(2025) 900 final, 1. o.: FRA, 2025. évi alapjogi jelentés, 21. o.

Mikor alkalmazandó a Charta?

A Lisszaboni Szerződés 2009. évi hatálybalépése óta a Charta ugyanolyan érvényességgel bír, mint a Szerződések[5], amelyek az uniós jogszabályok alapját képező uniós jogot alkotják. A Chartát az Unió intézményeinek, szerveinek és hivatalainak minden tevékenységük során be kell tartaniuk, valamint a tagállamoknak is az uniós jog[6] végrehajtása során.

A tagállamok különösen akkor alkalmaznak uniós jogot, amikor:

– az uniós jogszabályok alkalmazása érdekében tagállami átültető intézkedéseket fogadnak el,

– jogszabályokat fogadnak el, amelynek során az uniós jog konkrét kötelezettséget ír elő vagy lehetővé teszi az attól való eltérést[7],

– olyan különleges intézkedéseket fogadnak el, amelyek valamely uniós jogi aktus célkitűzésének megvalósításához kívánnak hozzájárulni, ha az érintett aktus erre felhatalmazást ad,

– uniós finanszírozási programokat hajtanak végre az uniós finanszírozási szabályokkal összhangban.

A Chartáról szóló idei jelentés fontos alkalmat kínál arra, hogy mérleget vonjunk a Charta-stratégia végrehajtása terén elért előrehaladásról. A jelentés áttekintést nyújt a Charta uniós és tagállami szintű alkalmazásának megerősítése érdekében 2020 és 2025 között hozott intézkedésekről. Kiemeli továbbá az e tekintetben még fennálló kihívásokat, és azonosítja, hogy hol van szükség további erőfeszítésekre, javaslatokat tesz a javításra szoruló területekre, valamint támogatja az uniós intézmények, a tagállamok és más érdekelt felek közötti szorosabb együttműködést a stratégia végrehajtásának második felében.

A Bizottság e jelentéshez **különféle célzott konzultációk** és egy véleményezési felhívás keretében gyűjtött adatokat[8]. Ez a jelentés a konzultációkból beérkezett visszajelzések kvalitatív értékelésén alapul, beleértve az alábbi címzettekkel folytatott célzott online konzultációkat: i. tagállamok[9]; ii. a Chartával foglalkozó kapcsolattartó pontok[10]; iii. helyi és regionális hatóságok[11]; iv. a nemzeti emberi jogi intézmények európai hálózata (ENNHRI), az egyenlőség előmozdításával foglalkozó nemzeti szervek európai hálózata (EQUINET), az Ombudsmanok Európai Hálózata és tagjaik[12]; v. bírák és más igazságügyi szakemberek, igazságügyi képzési szolgáltatók és hálózataik[13]; vi. a Bizottság szervezeti egységei és vii. az

[5] Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 6. cikke.
[6] A Charta 51. cikkének (1) bekezdése.
[7] Amikor a tagállamok olyan területen fogadnak el jogszabályt, amelyen az EU nem rendelkezik hatáskörrel és nem létezik uniós jogszabály, nem uniós jogot alkalmaznak, így a Charta nem alkalmazandó. Azonban számos, a Chartában rögzített alapvető jogot a nemzeti alkotmányok és ítélkezési gyakorlat, valamint az emberi jogok európai egyezménye is rögzítenek, amely utóbbinak valamennyi tagállam részes fele.
[8] Ossza meg velünk véleményét! – Az Európai Unió Alapjogi Chartájáról szóló stratégia félidős felülvizsgálata.
[9] A következő 20 részt vevő tagállamtól érkezett válasz: AT, BE, BG, CY, DK, FI, FR, DE, HU, IE, IT, LU, NL, PL, PT, RO, SK, SI, ES és SE.
[10] A következő 12 részt vevő, Chartával foglalkozó kapcsolattartó ponttól érkezett válasz: AT, BE, HR, CY, FI, LV, LT, MT, NL, RO, ES és SE.
[11] 51 résztvevő.
[12] 23 résztvevő.
[13] 112 résztvevő.

Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA). A civil társadalommal folytatott online konzultációra az FRA Alapjogi Platformján[14] került sor, csakúgy, mint egy sor konzultációs ülésre[15].

2. A Charta tagállamok általi hatékony alkalmazásának biztosítása

A tagállamok kulcsszerepet játszanak a Charta végrehajtásában és alkalmazásában, mivel a nemzeti hatóságok az uniós jog végrehajtása során teljes mértékben érvényre juttatják az alapvető jogokat. A Charta-stratégiában a Bizottság ezért kötelezettséget vállalt arra, hogy **megerősíti partnerségét a tagállamokkal a Charta hatékony végrehajtásának és alkalmazásának biztosítása érdekében** az alapvető jogok megsértésének megelőzése, az alapvető jogokkal kapcsolatos tudatosság előmozdítása, a koordináció fokozása és a végrehajtás biztosítása révén.

2.1. A Chartával foglalkozó kapcsolattartó pontok

A Charta alkalmazásának hatékony koordinációja és az ezzel kapcsolatban folytatott együttműködés érdekében a **tagállamok** jelentős többsége **kijelölt egy, a Chartával foglalkozó nemzeti kapcsolattartó pontot**[16]. A Bizottság azzal támogatta a munkájukat, hogy online és személyes formában is tájékoztató üléseket és bevált gyakorlatok cseréjét szolgáló találkozókat szervezett, valamint tájékoztatást nyújtott a Chartával kapcsolatos legfrissebb fejleményekről. Ezen erőfeszítések további fokozása érdekében a Bizottság **bizottsági hálózatként** megszervezi a Chartával foglalkozó kapcsolattartó pontok munkáját, hogy rendszeresen eszmecserét folytassanak a Charta végrehajtásáról és alkalmazásáról.

Annak meghatározására, hogy a Chartával foglalkozó kapcsolattartó pontok feladatait miként kell megszervezni ahhoz, hogy azok az adott nemzeti viszonyok között hatékonyan javítsák az alapjogokkal kapcsolatos koordinációt, a nemzeti közigazgatások a legalkalmasabbak[17]. A konzultációkból továbbá az is kiderült, hogy a kapcsolattartó pontoknak továbbra is érdemes együttműködniük az alapjogi intézményekkel, a civil társadalommal, valamint a helyi és

---

[14] A civil társadalom és az alapjogi platform. Összesen 101 válasz érkezett. A konzultációt az FRA alapjogi platformján keresztül terjesztették. A platform több mint 1000 civil társadalmi szervezetből, szakszervezetekből, hitalapú szervezetekből, tudományos köröket és kutatóintézeteket képviselő szakértőkből, valamint egyéni emberijog-védőkből áll.

[15] Az alapvető és az uniós polgársági jogokkal, valamint a személyek szabad mozgásával foglalkozó munkacsoporttal, az Európai Parlament Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságával, a Régiók Európai Bizottságának „Uniós polgárság, kormányzás, intézményi és külügyek" szakbizottságával, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság „Alapvető jogok és jogállamiság" ad hoc csoportjával, valamint az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) Emberi Jogi Főbiztosának Hivatalával.

[16] Konzultáció a tagállamokkal, 2. kérdés.

[17] A kapcsolattartó pontok feladatai sokrétűek, és magukban foglalják a Charta alkalmazásával kapcsolatos információk és bevált gyakorlatok cseréjét (92 %), a Chartáról szóló képzések nyújtását vagy koordinálását (58 %), a hatóságok támogatását a jogszabályok és szakpolitikák által az alapjogokra gyakorolt hatások értékelésében (25 %), a Chartáról szóló rendezvények szervezését, az uniós finanszírozással kapcsolatos tevékenységeket, valamint a Chartáról szóló jelentéstételt a Bizottság és az FRA felé; konzultáció a Chartával foglalkozó kapcsolattartó pontokkal, 2. kérdés; konzultáció a tagállamokkal, 3. kérdés. a fő kihívások az egyéb munkafeladatok miatti időhiány (83 %), a lehetséges feladatok széles köre (83 %), valamint a Bizottságtól érkező kevéssé egyértelmű iránymutatások (67 %); konzultáció a Chartával foglalkozó kapcsolattartó pontokkal, 7. kérdés; konzultáció a tagállamokkal, 6. kérdés.

regionális hatóságokkal[18]. A Bizottság ennek megfelelően **felkéri a tagállamokat, hogy erősítsék meg a Chartára vonatkozó** nemzeti szintű **tájékoztatási, érzékenyítő és kapacitásépítési intézkedéseket**, többek között **a Chartával foglalkozó kapcsolattartó pontok tevékenységeinek támogatásával**, valamint a civil társadalom és a nemzeti emberi jogi intézmények bevonásával.

2.2. A Chartával kapcsolatos képzés előmozdítása

A Chartára vonatkozó stratégiában a tagállamok felkérést kapnak arra, hogy mozdítsák elő a Charta alkalmazását és ismertségét azáltal**, hogy iránymutatást és képzést dolgoznak ki a nemzeti, regionális és helyi közigazgatási szervek számára, valamint megosztják a bevált gyakorlatokat**[19], és ösztönzik a Chartával kapcsolatos kölcsönös tanulást. Bár a tagállamok fele szervezett a Chartával kapcsolatos külön képzést[20], célzottabb képzésre van szükség annak biztosítása érdekében, hogy az érintett hatóságok elegendő ismerettel rendelkezzenek az alapvető jogokról[21]. A Bizottság továbbra is támogatni fogja ezeket az erőfeszítéseket azáltal, hogy **kölcsönös tanulási programot indít a Chartáról annak érdekében, hogy segítse a nemzeti érdekelt feleket a Charta végrehajtásában és alkalmazásában** szakértői csereprogramok, munkaértekezletek és a bevált gyakorlatok transznacionális megosztása révén.

Az FRA nemzeti szinten többek között **alapjogi jelentéseiben** és a **Charterpedián** közzétett adatgyűjtéssel és elemzésekkel támogatta a Charta alkalmazását[22]. A Charta alkalmazásával kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréjének elősegítése érdekében az FRA és a Bizottság 2023 óta **évente megrendezi a CharterXchange elnevezésű online eseményt**, amelyen gyakorlati szakemberek és más érdeklődők – többek közt nemzeti közigazgatási szervek – osztják meg tapasztalataikat, és vitatják meg a Charta alkalmazásával kapcsolatos kihívásokat és lehetőségeket[23].

A Bizottság és az FRA **képzési programokat és anyagokat dolgozott ki a Chartával kapcsolatban**, és **továbbra is fel fogja hívni a figyelmet a meglévő anyagokra**, információkra és eszközökre. A Bizottság és az FRA továbbá arra ösztönzi a tagállamokat,

---

[18] A kapcsolattartó pontok feladataik többségét a kormányokon belül látják el (67 %), de sok esetben működnek együtt az EU-val (33 %), a civil társadalommal (25 %), a nemzeti emberi jogi intézményekkel, az egyenlőséggel foglalkozó szervekkel és az ombudsmanokkal (17 %) is; konzultáció a Chartával foglalkozó kapcsolattartó pontokkal, 5. kérdés.

[19] 16 tagállam osztotta meg a Charta alkalmazásával kapcsolatos bevált gyakorlatokat az e-igazságügyi portálon (a Chartával kapcsolatos bevált tagállami gyakorlatok). A válaszadó tagállamok 58 %-a jelezte, hogy frissítette a portált (konzultáció a tagállamokkal, 10. kérdés); 23 pedig arról nyújtott tájékoztatást, hogy hol lehet jogorvoslatért folyamodni az alapvető jogok megsértése esetén (nemzeti bíróságok és egyéb nem igazságügyi szervek).

[20] A válaszadó tagállamok 53 %-a. konzultáció a tagállamokkal, 9. kérdés. Mivel csak 20 tagállam vett részt a konzultációban, az eredmények továbbra is indikatívak.

[21] Konzultáció a tagállamokkal, 25. kérdés.

[22] Az FRA hozzájárulása, 3–4. o., amely a Charterpediára és a 2025. évi alapjogi jelentésre hivatkozik. A Charterpedia magában foglalja a Charta cikkeit valamennyi uniós nyelven, valamint az ítélkezési gyakorlatot és az ítélkezési gyakorlatra való hivatkozásokat, amelyek angolul és az adott ország nemzeti nyelvén érhetők el. A Charta kézikönyve, az oktatói kézikönyv és az e-tanulási tanfolyamok a GA és MT kivételével minden nyelven rendelkezésre állnak). Lásd: az FRA anyagai és forrásai a Chartáról, a Chartáról szóló tájékoztatók.

[23] Pl. második éves uniós CharterXchange, harmadik éves uniós CharterXchange.

hogy nemzeti nyelvükön dolgozzanak ki tájékoztatási és képzési anyagokat a Chartáról, többek között – adott esetben – az FRA Charta-eszközeinek lefordításával és a nemzeti környezethez való igazításával.

2.3. Az alapvető jogokra vonatkozó hatásvizsgálatok alkalmazásának növelése nemzeti szinten

A Charta-stratégiában a Bizottság felkérte a tagállamokat arra, hogy **alkalmazzanak hatásvizsgálatokat és jogalkotási ellenőrzési eljárásokat** annak biztosítására, hogy az uniós jogot végrehajtó kezdeményezések megfeleljenek a Chartának [24]. Egyes tagállamok iránymutatásokat dolgoztak ki, tanácsadó testületeket vonnak be, és nyilvános konzultációkat szerveznek a Charta alkalmazásának elősegítésére, miközben a minisztériumok és a parlamenti szervek is központi szerepet játszanak abban, hogy ellenőrizzék és felülvizsgálják a jogalkotási javaslatok Chartának való megfelelőségét[25]. Ugyanakkor az FRA kutatása azt mutatja, hogy a jogalkotási javaslatok alapvető jogokra gyakorolt hatásainak értékelését[26] nem végzik el szisztematikusan, és az utólagos értékelések inkább kivételnek, mint szabálynak minősülnek. Ez azt jelzi, hogy továbbra is támogatni kell a nemzeti hatóságokat annak értékelésében, hogy az uniós kötelezettségeket átültető nemzeti jogszabályok milyen hatást gyakorolhatnak az alapvető jogokra, amikor az átültető intézkedések jelentős hatással lehetnek a Chartában foglalt jogokra. A Bizottság felkéri a Chartával foglalkozó kapcsolattartó pontokat, hogy osszák meg a releváns eszközöket és információkat a nemzeti és helyi szintű politikai döntéshozókkal, hogy segítsék őket az ilyen hatásvizsgálatok elvégzésében.

2.4. A helyi és regionális önkormányzatok szerepe

A Chartát használják helyi és regionális önkormányzatok [27], és az **FRA emberi jogi városokra vonatkozó kerete**[28] hasznosnak tekinthető abban, hogy segítse őket az alapvető

[24] A válaszadó tagállamok 79 %-a számolt be arról, hogy hatásvizsgálatokat és jogalkotási ellenőrzést alkalmaz a Charta követelményeinek való megfelelés biztosítására (célzott konzultáció a tagállamokkal, 7. kérdés).

[25] A válaszadó tagállamok 37 %-a erősítette meg, hogy iránymutatást adott ki a hatóságoknak arról, hogy értékeljék az uniós jog átültetése és végrehajtása során a Chartára gyakorolt hatásokat. konzultáció a tagállamokkal, 7. kérdés. A nemzeti parlamentek szerepéről DE, FI, HU, IE és ES tesz említést; konzultáció a tagállamokkal, 8. kérdés. E tagállamok 53 %-ában áll rendelkezésre célzott képzés a nemzeti, valamint a helyi vagy regionális hatóságok számára.

[26] Az emberi jogi hatásvizsgálatok a következőket foglalják magukban: 1. előzetes hatásvizsgálatok (a jogszabály lehetséges hatásainak értékelését); 2. jogi ellenőrzés (a jogalkotási javaslat alapjogokkal való összhangjának vizsgálata); és 3. utólagos értékelések (annak visszamenőleges értékelése, hogy végrehajtása után a jogszabály miként hatott az alapjogokra); FRA, 2025, „Better legislation: Human rights impact assessments in lawmaking" (Jobb jogalkotás: emberi jogi hatásvizsgálatok a jogalkotási folyamatban).

[27] A válaszadó helyi és regionális hatóságok a Chartát szakpolitikai döntéshozatalhoz (33 %), az uniós finanszírozás területén (33 %) és a tudatosításhoz (25 %) használják; konzultáció a helyi és regionális hatóságokkal, 6. kérdés. Azok a szakpolitikai területek, ahol a Chartát a leghatékonyabban tudják alkalmazni, a következők: az egyenlőség és a megkülönböztetés tilalma (80 %), lakhatás, egészségügy, oktatás, szociális védelem és a veszélyeztetett csoportoknak nyújtott támogatás (59 %), a személyes adatok védelme (49 %), valamint a helyi demokrácia (57 %); konzultáció a helyi és regionális hatóságokkal, 11. kérdés. A válaszadók 52,94 %-a lengyelországi volt, ami befolyásolja e konzultáció megalapozottságát.

[28] Emberi jogok uniós városai: a jogok helyi megerősítését szolgáló keret. Ezt a keretrendszert a válaszadók 41 %-a ismeri.

jogokon alapuló cselekvési tervek és hálózatok kidolgozásában[29]. A **Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program (CERV)** keretében finanszírozott **RIGHTSCITIES** projekt[30] részeként célzott képzési eszközöket dolgoznak ki. 2021 óta a Bizottság a CERV program **testvérvárosi programján** keresztül segíti a helyi és regionális hatóságokat a Charta előmozdításában[31]. A testvérvárosi programok keretében lehetőség nyílik a települések országhatárokon átívelő együttműködésére, és lehetővé teszik, hogy a helyi hatóságok a Charta szemszögéből kezeljék a közös kihívásokat. A projektek többek között a megkülönböztetés tilalmára, a befogadásra, a demokratikus részvételre, a nemek közötti egyenlőségre és a kisebbségekhez tartozó személyek jogaira összpontosítanak.

További információkra van azonban szükség a Charta más emberi jogi eszközökhöz viszonyított hozzáadott értékéről, valamint arról, hogy mikor alkalmazandó helyi szinten[32]. A konzultációk azt mutatják, hogy további gyakorlati támogatásra, például személyre szabott képzésre, figyelemfelkeltésre és finanszírozásra van szükség[33]. A Bizottság ennek megfelelően **felkéri a tagállamokat**, hogy például a RIGHTSCITIES projekt keretében kidolgozott anyagok felhasználásával **támogassák a helyi és regionális hatóságokat a Charta alkalmazásában**.

2.5. Megelőzés, nyomon követés és végrehajtás

Az uniós jog értelmében az uniós jog helyes alkalmazásáért elsődlegesen a nemzeti hatóságok tartoznak felelősséggel. A nemzeti bíróságok azáltal játszanak kulcsszerepet a Charta érvényesítésében, hogy az uniós jogot alkalmazzák és értelmezik a belső jogrendben. Az előzetes döntéshozatali mechanizmus párbeszédet teremt az Európai Unió Bírósága és a nemzeti bíróságok között, hogy ezáltal az uniós jog – így a Charta is – egységes értelmezést nyerjen.

A Charta-stratégiában a Bizottság hangsúlyozta a **tagállamokkal folytatott** folyamatos **párbeszéd** jelentőségét **az alapjogi jogsértések megelőzése érdekében**[34]. Ez a párbeszéd különösen az egyes szakpolitikákkal foglalkozó munkacsoportokban[35], valamint az egymástól

---

[29] Konzultáció a helyi és regionális hatóságokkal, 10. kérdés.

[30] RIGHTSCITIES – The Raoul Wallenberg Institute of Human Rights and Humanitarian Law (Raoul Wallenberg Emberi Jogi és Humanitárius Jogi Intézet). RIGHTSCITIES- LBI für Grund- und Menschenrechte.

[31] A 2021 és 2025 között finanszírozott 400 projekt hozzávetőleg 10 %-a hivatkozik a Chartára.

[32] Konzultáció a helyi és regionális hatóságokkal, 15. és 21. kérdés. A válaszadók 47 %-a nyilatkozott úgy, hogy nincs náluk folyamatban olyan kezdeményezés, amely a hatóságuknál növelné a Charta használatát, és 33 %-uknak nincs tudomása arról, hogy ilyen kezdeményezések léteznének; konzultáció a helyi és regionális hatóságokkal, 12. kérdés.

[33] Konzultáció a helyi és regionális hatóságokkal, 21. és 22. kérdés. A válaszadó hatóságok 75 %-a nem vett részt a Chartára vonatkozó képzésben (7. kérdés), míg 26 %-uk a rendelkezésre álló képzési lehetőségeket elégtelennek tartja, illetve nem tudja, hogy azok elegendőek-e (55 %) (8. kérdés).

[34] A Bizottság az alapvető jogokkal foglalkozó SOLVIT-központoknak is nyújtott képzést.

[35] Ilyenek például a rasszizmus, az idegengyűlölet és az intolerancia egyéb formái elleni küzdelemmel foglalkozó magas szintű csoport, amely segíti a tagállamokat a 2008/913/IB tanácsi kerethatározat végrehajtásában; a szakértői csoport, amely az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről szóló (EU) 2019/1937 irányelv átültetésében és végrehajtásában támogatja a tagállamokat; az Uniós Gyermekjogi Hálózat, amely platformot biztosít a párbeszédhez az uniós gyermekjogi stratégia és az integrált gyermekvédelmi rendszerekről szóló bizottsági ajánlás végrehajtásáról; a nemi alapú és a családon belüli erőszak megelőzésével foglalkozó hálózat; a megkülönböztetésmentességgel, egyenlőséggel és sokszínűséggel foglalkozó magas szintű munkacsoport, amely támogatja a megkülönböztetés elleni küzdelem, valamint az egyenlőség és a sokféleség

való tanulást szolgáló tevékenységek révén valósul meg[36]. A Bizottság ugyanakkor megerősítette azon kötelezettségvállalását, hogy **nyomon követi a Charta és a kapcsolódó uniós jogszabályok alkalmazását**, és szorosan nyomon követi azokat az eseteket, amikor egy tagállam az uniós jog végrehajtása során rendszerszinten nem alkalmazza a Chartát[37]. Az elmúlt években a Bizottság kötelezettségszegési eljárásokat[38] indított a Chartában foglalt egyes jogok – például a hatékony jogorvoslathoz való jog, a személyes adatok védelme, a magán- és a családi élet tiszteletben tartása, a békés célú gyülekezés szabadsága, az egyesülés szabadsága, az állampolgárságon, nemen vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés tilalma, az emberi méltóság tiszteletben tartása, a véleménynyilvánítás szabadsága és a médiapluralizmus, az ügyvédi titoktartáshoz való jog és az ártatlanság vélelme – tiszteletben tartásával kapcsolatban.

2021 óta a Bizottság **éves jelentéseket** tesz közzé a **Charta alkalmazásáról**, amelyek a Charta egyes szakpolitikai területeken kifejtett hatását vizsgálják[39]. A Charta-stratégia és a Charta alkalmazásáról szóló éves jelentések egy szélesebb körű, uniós szintű törekvés részét képezik az alapvető értékek – így az emberi jogok tiszteletben tartása, a jogállamiság, a demokrácia és az egyenlőség – megerősítésére. Idetartoznak továbbá az éves jogállamisági jelentések[40], az európai demokráciáról szóló cselekvési terv, a demokráciavédelmi csomag[41], az uniós polgárságról szóló jelentések[42], az európai demokráciapajzs[43], a civil társadalomról szóló stratégia[44] és azok a stratégiák, amelyek bizonyos jogosulti csoportok igényeire reagálnak[45].

---

előmozdítása iránti erőfeszítéseket; továbbá a European Equality Law Network (Európai Egyenlőség Jogi Hálózat), amely az egyenlőségről szóló irányelveknek való megfelelésről szolgáltat információt.

[36] Például a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó kölcsönös tanulási program, a gyűlöletbeszéd és a gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelemre irányuló partnerségi kezdeményezések, valamint az uniós gyermekrészvételi platform.

[37] A szubszidiaritás elvével összhangban a Bizottság általában nem avatkozik be az alapjogok megsértéséhez kapcsolódó egyedi esetekbe; ezeket ugyanis a nemzeti jogorvoslati mechanizmusok értelmében a nemzeti hatóságoknak és bíróságoknak kell kezelniük. A Bizottság csak olyan körülmények felmerülése esetén avatkozik be, amelyek arra utalnak, hogy valamely rendelkezés vagy rendszerszintű gyakorlat sérti az uniós jogból eredő kötelezettségeket. Lásd még az 5. pontot: Az emberek ismereteinek bővítése a Charta alapján őket megillető jogokkal kapcsolatban.

[38] Kötelezettségszegési ügyek az EU-ban – kötelezettségszegési ügyek, irányelvek átültetése és EU Pilot párbeszéd. Lásd például a C-204/21. sz., *Bizottság kontra Lengyelország (A bírák függetlensége és magánélete)* ügyet, a C-808/21. sz., *Bizottság kontra Cseh Köztársaság (A gyülekezés és az egyesülés szabadsága)* ügyet, a C-769/22. sz., *Bizottság kontra Magyarország (Emberi méltóság, a személyes adatok védelme, valamint a magán- és családi élet tiszteletben tartása, a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadsága, megkülönböztetésmentesség)* ügyet, a C-92/23. sz., *Bizottság kontra Magyarország (A médiaszolgáltatások rádiófrekvencián történő nyújtásához való jog)* ügyet, a C-829/24. sz., *Bizottság kontra Magyarország (A külföldi politikai beavatkozás elleni védelem)* ügyet és a C-57/25. sz., *Bizottság kontra Észtország (Hatékony bírósági jogorvoslat)* ügyet.

[39] A Bizottság eddig négy, Chartáról szóló éves jelentést adott ki, amelyek a következő témákra összpontosítottak: alapjogok a digitális korban, virágzó civil társadalmi tér, hatékony jogvédelem és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés, valamint az alapjogok finanszírozása.

[40] 2025. évi jogállamisági jelentés. A nyomon követés olyan, az alapjogok alkalmazását közvetlenül érintő kérdéseket is érint, mint a bírói függetlenség és a civil társadalmi tér működését támogató keret.

[41] Beleértve a JOIN(2025) 791 final és a COM/2025/790 final dokumentumot.

[42] Jelentés az uniós polgárságról.

[43] JOIN(2025) 791 final.

[44] COM(2025) 790 final.

[45] Például az EU gyermekjogi stratégiája. Az egyenlőségközpontú Unió stratégiáiról lásd a 107. lábjegyzetet.

A Charta alkalmazásáról szóló éves jelentések elkészítése során a jelentésekhez szükséges információk és adatok összegyűjtéséhez a Bizottság partnerségben dolgozik más uniós intézményekkel és ügynökségekkel – különösen az FRA-val –, és széles körű konzultációkat folytat az érdekelt felekkel[46]. **A Chartáról szóló jelentések értékes eszközök az alapvető jogok jelentőségének hangsúlyozására a különböző szakpolitikákban**, ugyanakkor emlékeztetnek a Charta széles hatályára és alkalmazhatóságára is. A jelentések a civil társadalom és az igazságszolgáltatás számára is hasznosnak tekinthetők[47], mivel rendszeresen összesítik a vonatkozó uniós jogszabályokat, iránymutatást nyújtanak az alapvető jogokat támogató érdekképviseleti intézkedésekhez, és összességében kiemelik a meglévő kihívások elismerését [48]. Az érdekelt felek azonban azt kérték, hogy fokozzák a jelentések nyomonkövetési eszközként való használatát, különösen azáltal, hogy javasolják a Chartában foglalt konkrét jogok védelmére való összpontosítást; valamint hogy beillesztik a bírósági határozatokra való hivatkozásokat.

A Bizottság meg fogja vizsgálni, hogy miként lehetne továbbfejleszteni a Chartáról szóló jelentéseket annak érdekében, hogy részletesebb áttekintést nyújtson a kiválasztott témához kapcsolódó, Chartában foglalt konkrét jogok alkalmazásával kapcsolatos főbb fejleményekről, beleértve a vonatkozó bírósági határozatokat is. A Bizottság megállapításait az Eurostattól és más releváns forrásokból származó releváns adatmutatókkal fogja alátámasztani, amennyiben azok rendelkezésre állnak. Megvalósíthatósági tanulmányt fog készíteni annak elemzése céljából, hogy a Chartáról szóló éves tematikus jelentések keretében milyen további lehetőségek állnak fenn az alapvető jogok nyomon követésének megerősítésére. Ezek a szempontok a 2026-ban létrehozandó új civil társadalmi platform keretében is megvitatásra kerülnek[49].

A konzultációkból az derül ki, hogy **a Chartáról szóló jelentések nemzeti szintű nyomon követése** korlátozott maradt[50]. A Bizottság ezért **felkéri a tagállamokat, hogy növeljék az erőfeszítéseiket, amelyek célja a Chartáról szóló jelentések nyomon követése,** különösen azáltal, hogy az érdekelt felek érintett csoportjaival rendezvényeket szerveznek az éves jelentés témájának nemzeti kontextusban való megvitatására.

A Bizottság ugyanígy felkérte az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy szervezzenek érdemi eszmecseréket a Chartáról szóló jelentések nyomon követésére. 2021-ben a Tanács

[46] Azokat az érdekelt feleket, akikkel a Bizottság e jelentés elkészítéséhez konzultációt folytatott, lásd az 1. fejezetben.
[47] Konzultáció a civil társadalommal, 19. kérdés. A válaszadók 68,32 %-a ismeri a jelentéseket; Konzultáció az igazságügyi szakemberekkel, 19. kérdés. A válaszadók 72,22 %-a ismeri a jelentéseket.
[48] Az ENNHRI szerint azzal, hogy a Bizottság kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a Chartáról szóló éves jelentéshez információkat gyűjtsön a főbb érdekelt felektől, hozzájárult ahhoz, hogy uniós szinten nőtt az érdekelt felek jelentőségének és szükségleteinek elismerése. Az ENNHRI hozzájárulása a nemzeti emberi jogi intézményekkel folytatott konzultációkhoz, 5. o.
[49] COM(2025) 790 final.
[50] A válaszadó tagállamok 37 %-a számolt be arról, hogy megszervezte a nyomon követést; konzultáció a tagállamokkal, 11. kérdés. Egyesek tájékoztatásul megküldték a jelentést az illetékes miniszternek (HU), illetve a minisztériumoknak és a nemzeti emberi jogi intézményeknek (LU, ES). Bulgáriában a megállapítások alapul szolgáltak a jövőbeli igazságügyi képzési tevékenységek kidolgozásához. Lengyelország és Portugália nyomonkövetési rendezvényeket szervezett. Lásd még: konzultáció a nemzeti emberi jogi intézményekkel, az egyenlőséggel foglalkozó szervekkel és az ombudsmanokkal, 27. kérdés).

elfogadta **a Charta alkalmazásának megerősítéséről szóló tanácsi következtetéseket**, amelyek részletezik azokat az intézkedéseket, amelyekkel a tagállamok támogathatják a stratégia végrehajtását[51]. A Tanács minden évben felkéri a Bizottságot, hogy ismertesse a tagállamokkal a Chartáról szóló jelentés megállapításait, és a jelentés témájában további ajánlásokat tartalmazó tanácsi következtetéseket fogad el[52].

A stratégiában a Bizottság arra is ösztönözte az Európai Parlamentet és a nemzeti parlamenteket, hogy alakítsanak ki **parlamentközi együttműködést a Charta alkalmazásával kapcsolatban**. Ismételten felkéri az Európai Parlamentet, hogy vonja be a nemzeti parlamenteket a Charta alkalmazásának megerősítésébe, **többek között azáltal, hogy parlamentközi koordinációs ülést szervez a Charta alkalmazásáról.** A Bizottság készen áll arra, hogy támogassa e kezdeményezés kidolgozását.

2.6. A Chartában foglalt értékek védelmének biztosítása uniós alapokon keresztül

Az uniós finanszírozás kulcsfontosságú az uniós szakpolitikák végrehajtásának támogatásához. Annak biztosítása érdekében, hogy az uniós források végrehajtása megfeleljen a Chartának, a közös rendelkezésekről szóló rendelet (CPR)[53] **horizontális „feljogosító feltételt"** tartalmaz **a Charta hatékony alkalmazására és végrehajtására vonatkozóan (a Charta horizontális feljogosító feltétele)**[54]. A Chartára vonatkozó horizontális feljogosító feltétel előírja, hogy a tagállamok intézkedéseket vezessenek be annak biztosítására, hogy a CPR-alapokból támogatott programok a programozás és a végrehajtás minden szakaszában megfelelnek a Chartának. A rendelet értelmében a tagállamok ösztönzést kapnak arra is, hogy ezen intézkedésekbe vonják be a civil társadalmi szervezeteket, például a független alapjogi intézményeket. A rendelet továbbá arra kötelezi a tagállamokat, hogy hozzanak létre intézkedéseket az olyan esetek nyomonkövetési bizottságok részére történő bejelentése érdekében, amikor a műveletek nem felelnek meg a Chartának, és amelyek a Chartával kapcsolatos panaszokra vonatkoznak.

A Bizottság továbbra is nyomon követi, hogy a Charta horizontális feljogosító feltételei továbbra is teljesülnek-e a programozási időszak során, és adott esetben megteszi a szükséges intézkedéseket a megfelelés biztosítása érdekében[55]. A konzultációk azonban azt jelzik, hogy

---

[51] A Tanács következtetései az Alapjogi Charta Európai Unión belüli alkalmazásának megerősítéséről.

[52] A Tanács következtetései a digitális autonómiának az alapvető jogok digitális korban való védelmét és érvényesítését célzó előmozdításáról; A Tanács következtetései az Európai Unió Alapjogi Chartájának alkalmazásáról; valamint a civil társadalmi térnek az alapvető jogok Unión belüli védelmében és előmozdításában betöltött szerepéről; Következtetések az Európai Unió Alapjogi Chartájának alkalmazásáról: a bizalom előmozdítása a hatékony jogvédelem és az igazságszolgáltatáshoz való tényleges hozzáférés révén; A Tanács következtetései az Európai Unió Alapjogi Chartájának alkalmazásáról: az alapvető jogok előmozdításának, védelmének és érvényesítésének finanszírozása.

[53] (EU) 2021/1060 rendelet.

[54] A rendelet III. mellékletében található „Az Alapjogi Charta hatékony alkalmazása és végrehajtása" megnevezésű horizontális feljogosító feltétel. A Chartára vonatkozó horizontális feljogosító feltételek mellett a közös rendelkezésekről szóló rendelet 9. cikke horizontális elveket is tartalmaz, amelyek előírják, hogy az alapok végrehajtása során a Bizottságnak és a tagállamoknak tiszteletben kell tartaniuk az alapvető jogokat és a Chartát.

[55] A Chartára vonatkozó horizontális feljogosító feltételek teljesítésének nyomon követésére szolgáló mechanizmusokkal és eljárásokkal kapcsolatos további információkért lásd a Charta stratégiáját, 9. o., valamint a Chartáról szóló 2024. évi jelentés 21–22. oldalát.

több információra és iránymutatásra van szükség ahhoz, hogy az uniós forrásokat kezelő nemzeti és regionális hatóságok alkalmazhassák a Chartát, például képzési modulok, kapacitásépítés révén nyújtott iránymutatás vagy a bevált gyakorlatok cseréje révén[56]. A Chartára vonatkozó stratégiában tett kötelezettségvállalással összhangban ezt az iránymutatást **kézikönyv** formájában tették közzé, amely **iránymutatást nyújt a nemzeti és regionális hatóságoknak és szerveknek a Chartára vonatkozó horizontális feljogosító feltétel koherens és hatékony végrehajtásának biztosításához**[57]. A kézikönyvet a Bizottság az EU hivatalos nyelveire is le fogja fordítani, hogy az a nemzeti érdekelt felek számára is hozzáférhető legyen. A Bizottság azt is meg fogja vizsgálni, hogy a következő többéves pénzügyi keretben szükség van-e további intézkedésekre, például kapacitásépítési tevékenységekre vagy a bevált gyakorlatok cseréjére.

A következő többéves pénzügyi keretre vonatkozó bizottsági javaslat erős biztosítékokat és ösztönzőket tartalmaz annak biztosítására, hogy az uniós finanszírozás tiszteletben tartsa a Chartát és a jogállamiságot[58]. A jogállamiság elvének és a Chartának való megfelelés a pénzügyi támogatás előfeltétele. A nemzeti és regionális tervek jóváhagyásához a tagállamoknak bizonyítaniuk kell, hogy megfelelő mechanizmusokkal rendelkeznek ahhoz, hogy az alapok végrehajtása során végig biztosítsák a jogállamiság elveinek és a Chartára vonatkozó horizontális feljogosító feltételnek való megfelelést.

3. A civil társadalmi szervezetek, jogvédők és igazságügyi szakemberek szerepvállalásának megerősítése

3.1. Civil társadalom

A Charta-stratégia kiemeli, hogy a civil társadalmi szervezetek és az emberijog-védők nélkülözhetetlen szerepet játszanak abban, hogy az alapjogokat mindenki élvezhesse. A stratégiában a Bizottság felkérte a **tagállamokat, hogy mozdítsák elő a civil társadalmi szervezetek és jogvédők számára támogató és biztonságos környezetet** az országukban, többek közt helyi szinten[59].

A Bizottság **Chartáról szóló 2022. évi jelentésének témája a virágzó civil társadalmi tér**[60] volt, amelyben bemutatta a civil társadalmi szervezetek, az emberijog-védők, a nemzeti emberi jogi intézmények, az egyenlőséggel foglalkozó szervek és az ombudsmanok szerepét a Charta alkalmazásának támogatásában, feltérképezte az e szereplők védelme, támogatása és megerősítése érdekében uniós és nemzeti szinten hozott intézkedéseket, és meghatározta az ezzel kapcsolatban jelentkező kihívásokat, hiányosságokat és fejlesztendő területeket. A

[56] Konzultáció a tagállamokkal, 15. és 16. kérdés.
[57] Manual on Fundamental Rights in EU Funding (Kézikönyv az alapjogok alkalmazhatóságáról az uniós finanszírozásban).
[58] COM(2025) 46, 12. o.
[59] A tagállamok arról számolnak be, hogy bevezettek a civil társadalmat célzó politikákat, de említést tesznek nemzeti finanszírozási lehetőségekről, valamint az egyesülés és a véleménynyilvánítás szabadságát védő jogszabályokról is. Konzultáció a tagállamokkal, 17. kérdés.
[60] COM(2022) 716, 7–12. o. Lásd még: 2025. évi jogállamisági jelentés, 29–30. o.

jelentés megállapította, hogy az **EU egész területén tovább szűkül a civil társadalmi tér**[61], mivel a civil társadalmi szervezetek, valamint az emberijog-védők és tagjaik fenyegetésekről és zaklatásról számoltak be[62].

A Chartáról szóló 2022. évi jelentés nyomon követése érdekében a Bizottság szemináriumsorozatot szervezett a civil társadalom további megerősítéséhez, védelméhez és támogatásához szükséges intézkedésekről, amely egy magas szintű rendezvénnyel zárult 2023 novemberében[63]. A zárójelentés[64] azt ajánlotta, hogy a tagállamok és az uniós intézmények kötelezzék el magukat a civil társadalmi tér EU-n belüli védelme, előmozdítása és támogatása mellett. Ezek a következtetések információval szolgáltak a **Bizottság a polgárok és a civil társadalmi szervezetek közpolitikai döntéshozatali folyamatokban való szerepvállalásának és hatékony részvételének előmozdításáról szóló 2023. évi ajánlásához**[65]. Az ajánlással összhangban a Bizottság eszközöket dolgozott ki arra, hogy a polgárokat bevonja a saját szakpolitikáinak alakításába – ilyen eszközök különösen az európai polgári vitacsoportok, amelyek arra ösztönözhetik a nemzeti kormányokat és a helyi önkormányzatokat, hogy alakítsák ki saját polgári szerepvállalási stratégiájukat. 2024-ben a Bizottság **két irányelvet is elfogadott az egyenlőséggel foglalkozó szervek működésére vonatkozó minimumelőírásokról** annak érdekében, hogy javítsa e szervek hatékonyságát, és garantálja függetlenségüket[66].

E kezdeményezésekre építve és a civil társadalom kéréseire válaszolva a Bizottság 2025. november 12-én elfogadta **a civil társadalomra vonatkozó uniós stratégiát**[67]. A stratégia keretet hoz létre a civil társadalmi szervezetekkel való együttműködés előmozdítására, valamint azok védelmére, támogatására és fenntartható és átlátható finanszírozásának biztosítására uniós és nemzeti szinten. A Bizottság **civil társadalmi platformot** hoz létre az alapvető jogokkal és más uniós értékalapú szakpolitikákkal foglalkozó civil társadalmi szervezetekkel való együttműködés fokozása érdekében. A Bizottság emellett felkéri a tagállamokat, hogy az információcsere és a kölcsönös kapacitásépítés biztosítása érdekében **vonják be a civil társadalmat a Chartával kapcsolatos nemzeti szintű tevékenységekbe**[68].

A Bizottság vállalta továbbá, hogy támogatja a civil társadalom működését támogató környezet kialakítását, különösen a **Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek programból**

---

[61] Civil társadalom | Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége, Civil társadalmi tér | OECD, Civicus Civic space monitor, Civic forum. Lásd még: 2025. évi jogállamisági jelentés, 30. o.
[62] FRA, A civil társadalom védelme – 2023. évi frissítés, 3. o. COM/2022/716, 13. o.
[63] Virágzó civil társadalmi tér az alapvető jogok biztosítása érdekében az Európai Unióban: a jövőbeli intézkedések kerete.
[64] Zárójelentés – Virágzó civil társadalmi tér az alapvető jogok biztosítása érdekében az Európai Unióban| Európai Bizottság.
[65] A Bizottság (EU) 2023/2836 ajánlása.
[66] A Tanács (EU) 2024/1499 irányelve és az (EU) 2024/1500 irányelv.
[67] COM (2025) 790 final.
[68] A konzultációban részt vevő civil társadalmi szervezetek 70 %-ának nem volt információja arról, hogy a nemzeti, regionális vagy helyi hatóságok milyen intézkedéseket hoztak a civil társadalom szerepvállalásának erősítése érdekében. Többen utaltak a civil társadalmat aktívan megfélemlítő kormányokra. E civil társadalmi szervezetek jellemzően úgy látták, hogy jelentős szakadék tátong a stratégiák és a tagállamuk által ténylegesen megtett gyakorlati lépések között. Konzultáció a civil társadalmi szervezetekkel, 8. kérdés. A civil társadalmi tér szerepvállalását erősítő nemzeti szakpolitikákért lásd: Civic space |OECD.

biztosított finanszírozás révén[69]. A Bizottság 2022 és 2025 között több mint 1,3 milliárd eurót juttatott olyan szereplőknek, akik hozzájárulnak az EUSZ 2. cikkében és a Chartában rögzített értékek érvényesüléséhez[70].

2025 júliusában a Bizottság elfogadta az **új AgoraEU finanszírozási programra irányuló javaslatát**, amely 2028 és 2034 között a Demokrácia, polgárok, egyenlőség, jogok és értékek (CERV+) ágán keresztül továbbra is támogatná az alapjogok előmozdítását és védelmét[71]. Az új többéves pénzügyi keretben – a nemzeti költségvetésekkel együttműködve és az uniós és nemzeti szintű egyéb erőfeszítéseket kiegészítve – az Európai Unió támogatni fogja a civil társadalmat a Charta alkalmazásának előmozdításában, többek között a javasolt AgoraEU program és – elfogadását követően – a Jogérvényesülés program[72] révén.

Végezetül a Bizottság felkérte a **civil társadalmi hálózatokat**[73]**, hogy fokozzák kapacitásépítési erőfeszítéseiket, működjenek együtt a Chartával kapcsolatos képzések és gyakorlatok megosztása terén,** és ennek során támaszkodjanak a Bizottság és az FRA által kidolgozott támogatásra és eszközökre[74]. Megjegyezte, hogy a civil társadalmi szervezetek, az emberijog-védők és a nemzeti emberi jogi intézmények, az egyenlőséggel foglalkozó szervek és az ombudsmanok megfelelő helyzetben vannak ahhoz, hogy információt osszanak meg, és segítsék az embereket abban, hogy alapjogaik megsértése esetén bírói jogvédelemben részesüljenek[75]. **A hatékony bírói jogvédelem és a stratégiai peres eljárások különösen hozzájárulhatnak az alapjogok hatékony érvényesítéséhez**, és a Bizottság több olyan projektet is finanszírozott, amelyek célja, hogy erősítsék a civil társadalom kapacitásait a stratégiai peres eljárások Charta alapján történő lefolytatásához[76].

A fenti kötelezettségvállalások végrehajtásának további megerősítése érdekében **a Bizottság felkéri a civil társadalmi szervezeteket, az emberijog-védőket, a nemzeti emberi jogi intézményeket, az egyenlőséggel foglalkozó szerveket és az ombudsmanokat, hogy**

---

[69] Lásd: a programmal kapcsolatos bővebb információ és a Chartáról szóló 2024. évi jelentés, 5–9. o.; SWD(2025) 133.

[70] Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program – Teljesítmény – Európai Bizottság. Az uniós finanszírozási programoknak a Charta alkalmazásához való hozzájárulásáról további információk találhatók a a 2024. évi Charta-jelentésben. Lásd még: a Tanács következtetései (2025. március 7.). Az éves CHAR-LITI pályázati felhívások keretében olyan projektek kaptak támogatást, amelyek a Chartával kapcsolatos kapacitásépítést és tudatosságnövelést, a civil társadalmi tér megerősítését, a stratégiai peres eljárásokat, a gyűlöletbeszéd és a gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelmet, valamint a visszaélést bejelentő személyek védelmét célozzák; Uniós finanszírozási és pályázati portál). A Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program „uniós értékek" ágán keresztül a Bizottság európai hálózatokat, civil társadalmi szervezeteket és agytrösztöket támogatott a Charta alkalmazásában.

[71] A 2028 és 2034 közötti időszakra vonatkozó AgoraEU program létrehozásáról szóló rendeletjavaslat.

[72] A 2028 és 2034 közötti időszakra vonatkozó Jogérvényesülés program létrehozásáról szóló rendeletjavaslat.

[73] Ez többek között olyan emberijog-védőkből álló hálózatokat jelent, mint az ENNHRI, az egyenlőség előmozdításával foglalkozó nemzeti szervek európai hálózata (EQUINET) és az Ombudsmanok Európai Hálózata, valamint egyes csoportok igényeit kezelő hálózatok.

[74] Lásd: konzultáció az ENNHRI-vel, az egyenlőség előmozdításával foglalkozó nemzeti szervek európai hálózatával, az Ombudsmanok Európai Hálózatával, illetve azok tagjaival, 10. kérdés.

[75] Az alapjogi intézmények mindössze 30 %-a számol be arról, hogy a Chartát a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségekről vagy az áldozatoknak nyújtott támogatásról szóló tájékoztatáshoz használja, és további 30 %-uk arról, hogy a Chartára stratégiai peres eljárásokban hivatkozik. konzultáció az alapjogi szervekkel, 3. d) kérdés.

[76] 2022 és 2024 között 15 millió EUR-t bocsátottak ki 35, a Chartával kapcsolatos projekt és a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program keretében folytatott stratégiai peres eljárás finanszírozására.

fokozzák erőfeszítéseiket a Charta kapcsán folytatott együttműködés és gyakorlatmegosztás terén. A Bizottság emellett felkéri az említett érdekelt feleket, továbbá az igazságügyi szakembereket és az uniós finanszírozás kedvezményezettjeit, hogy a Charterpedia adatbázis frissítésének támogatása érdekében **osszák meg a Chartával kapcsolatos ítélkezési gyakorlatot és egyéb bevált gyakorlatokat az FRA-val**[77].

3.2. A nemzeti emberi jogi intézmények szerepe

A Charta-stratégia második ága az **erős és független nemzeti emberi jogi intézmények jelentőségét emeli ki**. A nemzeti emberi jogi intézmények széles, valamennyi alapjogra kiterjedő megbízatásuk okán egyedülálló szerepet játszanak annak biztosításában, hogy az állami szereplők tiszteletben tartsák az alapjogokat, és hidat képeznek a kormányok és a civil társadalom között[78]. A Charta-stratégiában a Bizottság ezért felkérte azokat a tagállamokat, amelyek még nem hoztak létre független nemzeti emberi jogi intézményeket, hogy ezt tegyék meg. Felkérte továbbá a többi tagállamot, hogy a már létrehozott nemzeti emberi jogi intézmények számára biztosítsák az ENSZ párizsi alapelveinek való megfeleléshez szükséges eszközöket[79], és megbízatásukban hivatkozzanak a Chartára. A Bizottság tudomásul vette az ENNHRI szerepét, amely szerint az intézmény támogatja a tagállamokat abban, hogy nemzeti emberi jogi intézményeik megszerezzék és megtartsák az „A" szintű akkreditációt[80], különösen kapacitásépítés koordinációja és a Chartával kapcsolatos gyakorlatok megosztása révén.

A Charta-stratégia elfogadása után **további öt nemzeti emberi jogi intézmény kapott „A" szintű akkreditációt** (Ausztriában, Cipruson, Észtországban, Szlovéniában és Svédországban)[81], továbbá előrelépés történt egy akkreditált nemzeti emberi jogi intézmény létrehozása felé Csehországban és Romániában[82]. Az ENNHRI technikai tanácsadással és konzultációval segíti a kijelölt intézményeket akkreditációjuk megszerzésében és magasabb szintre emelésében. A jogállamiságról szóló jelentéseiben a Bizottság „A fékekkel és ellensúlyokkal kapcsolatos egyéb intézményi kérdések" pillér keretében figyelemmel kíséri az ombudsmanok, a nemzeti emberi jogi intézmények, az egyenlőséggel foglalkozó szervek és más független hatóságok helyzetét.

A Charta-stratégia elfogadását követően az **ENNHRI és a nemzeti emberi jogi intézmények egyre fontosabb szerepet kaptak a Charta alkalmazásának támogatásában**[83]. Az

---

[77] A következő címen: Charter@fra.europa.eu.
[78] COM(2024) 800, 32. o.
[79] A nemzeti intézmények jogállására vonatkozó alapelvek (a párizsi alapelvek) | OHCHR, CM/Rec(2021)1.
[80] Az ENSZ párizsi alapelveinek teljes mértékben megfelelőként értékelt nemzeti emberi jogi intézményeket „A" szinttel akkreditálják.
[81] Tagság – GANHRI, Tagjaink – ENNHRI.
[82] Az ENNHRI konzultációhoz való hozzájárulása, 9–10. o.
[83] A nemzeti emberi jogi intézmények beszámolója szerint a Charta hozzáadott értéket képvisel a jogi érvelés és az érdekérvényesítés megerősítésével, és támogatja az uniós jogi normák értelmezését. A válaszadók arról számoltak be, hogy a Chartát leginkább jelentések elkészítéséhez (70 %), képzéseken (61 %), az alapjogokkal kapcsolatos tudatosság növeléséhez (83 %), a panaszkezelésben (61 %), az állami szereplők számára új szakpolitikákkal (52 %) és jogalkotási javaslatokkal (57 %) kapcsolatban nyújtott tanácsadás során, a jogorvoslati lehetőségekről vagy az áldozatoknak nyújtott támogatásról szóló tájékoztatásban (49 %),

ENNHRI kapacitásépítést szervez a Charta tekintetében, és tagjaival részt vesz az alapjogokat és az alapvető értékeket érintő jogszabályok és szakpolitikák előkészítésében[84].

Erőfeszítéseik támogatása érdekében a **Bizottság mérlegelni fogja, hogy szükség van-e további iránymutatásra a nemzeti emberi jogi intézmények uniós jog szerinti szerepéről,** többek között a Charta alkalmazásában, valamint arról, hogy a tagállamok hogyan támogathatnák őket. A Bizottság továbbra is támogatni fogja a nemzeti emberi jogi intézményeket a Charta alkalmazásában, többek között a 2021–2027-es Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek programból, valamint – elfogadását követően – a javasolt AgoraEU programból származó finanszírozás révén.

A Bizottság felkéri továbbá a nemzeti emberi jogi intézményeket, az egyenlőséggel foglalkozó szerveket és az ombudsmanokat, hogy a tagállamokban folytatott célzott tevékenységek révén továbbra is támogassák a Charta alkalmazását, többek között azáltal, hogy **tájékoztatást és tanácsadást nyújtanak az egyéneknek az alapvető jogokról** és az alapvető jogok megsértése esetén igénybe vehető jogorvoslati lehetőségekről.

További erőfeszítésekre van szükség annak biztosítása érdekében, hogy a nemzeti emberi jogi intézmények valamennyi tagállamban támogatni tudják a Charta alkalmazását[85]. A Bizottság ezért **felkéri a tagállamokat, hogy vonják be a nemzeti emberi jogi intézményeket a konzultációs folyamatokba** annak érdekében, hogy érdemben hozzájárulhassanak az alapvető jogokra gyakorolt hatások értékeléséhez a Charta hatálya alá tartozó területekre vonatkozó jogszabályok és szakpolitikák előkészítése során. **Felkéri továbbá a tagállamokat, hogy a Chartával kapcsolatban nemzeti, regionális és helyi szinten dolgozzanak ki ismeretterjesztő és kapacitásépítő kezdeményezéseket** a nemzeti emberi jogi intézmények, az emberijog-védők, a civil társadalom, a helyi és regionális hatóságok, valamint a kormányzat megosztott tudására építve.

3.3. Igazságügyi szakemberek

A bírák és más igazságügyi szakemberek egyedülálló szerepet játszanak az alapvető jogok alkalmazásának biztosításában. A Charta-stratégiában a Bizottság vállalta, hogy a **Jogérvényesülés program** keretében finanszírozást nyújt a Chartával kapcsolatos, bíráknak és egyéb igazságügyi szakembereknek szóló képzési lehetőségekhez[86]. A **2021 és 2024**

---

kampánytevékenységeikben (48 %), valamint peres vagy stratégiai peres eljárásokban (30 %) használják. Konzultáció az alapjogi szervekkel, 3., 4. és 5. kérdés.

[84] Az ENNHRI konzultációhoz való hozzájárulása; Az ENNHRI cselekvési terve az Alapjogi Charta Európai Unión belüli alkalmazásának megerősítéséről (2021–2024); A nemzeti emberi jogi intézmények által az Európai Unió Alapjogi Chartájának végrehajtásában végzett tevékenységek.

[85] Ami az alapvető jogokra hatást gyakorló jogszabályok előkészítéséhez való érdemi hozzájárulással kapcsolatos kihívásokat illeti, a válaszadók a nyilvános dokumentumokhoz vagy információkhoz való hozzáférés hiányára (9 %), a hatóságok e szervekkel való együttműködés iránti érdeklődésének hiányára (22 %), a strukturált koordinációs csatornák hiányára (30 %), a Charta relevanciájával kapcsolatos korlátozott ismeretekre (35 %), valamint az általános munkateherre és prioritásokra (43 %) hivatkoznak; konzultáció az alapjogi szervekkel, 20 kérdés. Az ENNHRI konzultációhoz való hozzájárulása, 3. o.

[86] A finanszírozás tevékenységi támogatásokból (évi mintegy 4 millió EUR összegben), az Európai Igazságügyi Képzési Hálózatnak nyújtott, évi mintegy 11,2 millió EUR összegű működési támogatásból, valamint (évi kevesebb mint 1 millió EUR összegű) közbeszerzésből állt. A Bizottság a program költségvetésének mintegy 36 %-át fordítja igazságügyi képzésre, ez évente körülbelül 15–16 millió EUR-t jelent. A Bizottság támogatja az

közötti időszakra szóló európai igazságügyi képzési stratégiában a Bizottság pontosította, hogy az igazságügyi szakembereknek külön képzést kell kapniuk a Chartáról, annak hatályáról és az egyes alapjogokról, valamint a nemzeti joggal való kapcsolatáról és az Emberi Jogok Európai Egyezményével való összefüggéséről[87].

A Chartára a nemzeti bíróságok is egyre gyakrabban hivatkoznak[88]. **A Chartára hivatkozó előzetes döntéshozatal iránti kérelmek száma 2020 óta évről évre emelkedett**, 2024-ben pedig elérte a 128-at[89]. Az e felülvizsgálat támogatása érdekében az igazságügyi szakemberek bevonásával lefolytatott konzultációk azt mutatják, hogy a résztvevők **a Chartára hozzáadott értéket képviselő**, az alkotmányos rendelkezéseket és a nemzetközi emberi jogi kötelezettségeket **kiegészítő jogi normaként tekintenek**, különösen a migrációs és menedékjogi ügyekben, továbbá az európai elfogatóparancsra, az adatvédelemre, a gyermekvédelemre és az adózásra vonatkozó uniós jogszabályok alkalmazása során. A válaszadó igazságügyi szakemberek hivatkoznak továbbá az eljárási jogok (47–50. cikk) alkalmazására is[90]. Ugyanakkor a gyakorló szakemberek bizonyos nehézségekről számoltak be a Charta alkalmazhatóságának meghatározásával kapcsolatban[91].

A Chartával kapcsolatos igazságügyi képzés még nem érte el nagyobb számban az igazságügyi szakembereket[92]. Az ilyen képzésekről való lemaradás leggyakrabban említett oka, hogy a képzési lehetőségek kevéssé ismertek[93], valamint a nemzeti és uniós szinten rendelkezésre álló képzési lehetőségek megítélése elégtelen[94]. **A Bizottság továbbra is támogatja a Chartáról szóló igazságügyi képzéseket**, többek között az új többéves pénzügyi keretben javasolt Jogérvényesülés program révén – annak elfogadását követően[95]. A Bizottság továbbá **felkéri a tagállamokat annak biztosítására, hogy a Chartáról szóló igazságügyi szakmai alap- és továbbképzéseket az adott tagállam nemzeti nyelvén lehessen elvégezni**.

FRA tevékenységeit is, amely a bírói testületek és az ügyvédek körében növeli a Charta alkalmazásával kapcsolatos tudatosságot. A Charta szerepét az FRA szervezésében 2021 és 2025 között minden évben megrendezésre kerülő képzéseken is következetesen vizsgálják. További információk a COM/2024/456 dokumentum 10. oldalán találhatók.

[87] COM(2020) 713, 2. o.

[88] FRA, 2024. évi alapjogi jelentés, 122. o.; 2023. évi alapjogi jelentés, 45. o; és 2022. évi alapjogi jelentés, 37. o.

[89] FRA, 2025. évi alapjogi jelentés, 94. o.

[90] Konzultáció az igazságügyi szakemberekkel, 16. kérdés.

[91] Azok a jogi szakemberek, akik azt jelezték, hogy a Chartát csak ritkán (23 %) vagy soha nem (20 %) alkalmazzák, nehézségként említették a Charta konkrét ügyekre való alkalmazhatóságának meghatározását (7,5 %), az alkalmazhatóság ellenőrzésének szűk időkeretét (8,5 %), valamint azt, hogy a Chartára való hivatkozás véleményük szerint nem nyújt többletértéket az EJEE-re való hivatkozáshoz képest (3 %); konzultáció az igazságügyi szakemberekkel, 15. és 17. kérdés. Ezekre a kérdésekre a válaszadók 73,4 %-a nem adott választ, ami befolyásolja az eredmények megalapozottságát.

[92] Az igazságügyi szakemberek 29 %-a jelezte, hogy személyesen vett részt a Chartáról szóló képzésen, míg 21 %-uk, hogy online formában teljesítette azt; konzultáció az igazságügyi szakemberekkel, 4. és 6. kérdés.

[93] 54 %; konzultáció az igazságügyi szakemberekkel, 6b. kérdés.

[94] Sorrendben 57 % szerint nemzeti szinten, 34 % szerint pedig uniós szinten; konzultáció az igazságügyi szakemberekkel, 10. kérdés. A válaszadó képzési szervezetek 61 %-a a nemzeti szintű, míg 89 %-a az uniós szintű képzési lehetőségeket tartja elegendőnek.

[95] COM(2025) 463 final. COM(2025) 801.

A Charta-stratégiában a Bizottság azt is vállalta, hogy támogatja egy külön e-learning eszköz kialakítását a bírák számára. 2025 decemberében fogja közzétenni az **„e-capsules on EU law”** elnevezésű rövid online képzéssorozatát, amely több mint 40 témában – köztük a Chartára vonatkozóan – foglalja össze az uniós jog fő jellemzőit[96]. 2026 elején a Bizottság **53, a Chartáról szóló, ingyenes, online kurzust** is közzétesz, amelyek 30 perces blokkokban mutatják be a Charta valamennyi érdemi cikkét és általános rendelkezéseit. A kurzust egy kézikönyv fogja kiegészíteni, amely cikkenként foglalja össze a releváns ítélkezési gyakorlatot. A kurzusok nemzeti és uniós köztisztviselőknek szólnak. Valamennyi fent említett képzés nyilvánosan is elérhető lesz az európai igazságügyi portál Európai Képzési Platformján.

Ahhoz, hogy a Chartával kapcsolatos információk rendelkezésre álljanak, a Bizottság felkérte a bírákat és más **igazságügyi szakembereket tömörítő hálózatokat, hogy működjenek együtt a képzésekben és a Charta alkalmazásával kapcsolatos bevált gyakorlatok megosztásában**, és ennek során támaszkodjanak a Bizottság, az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) és az FRA által kínált támogatásra és eszközökre. Ezeknek az anyagoknak az ismertsége és felhasználtsága azonban továbbra is alacsony[97]. Mindez azt mutatja, hogy továbbra is szükség van gyakorlati útmutatásra és a Chartára vonatkozó ítélkezési gyakorlatot bemutató információkra – például adatbázisokra és tájékoztatókra –, a Charta alkalmazásával kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréjére, valamint a legfontosabb anyagok nemzeti nyelvekre történő lefordítására[98]. A Bizottság **ezért** – az FRA-val együttműködésben – **továbbra is fokozza arra irányuló erőfeszítéseit, hogy az igazságügyi szakemberek figyelmét felhívja** a Chartára vonatkozó **meglévő online képzési forrásokra**, és felkéri az igazságügyi képzési intézményeket, hogy képzési szolgáltatásuk során vegyék igénybe ezeket az erőforrásokat. **Felkéri** továbbá **a tagállamokat, hogy** – a bírói függetlenség kellő tiszteletben tartása mellett – **osszanak meg információkat az igazságügyi hatóságokkal a Chartával kapcsolatos meglévő képzési lehetőségekről és online eszközökről**. A Bizottság fokozni fogja a Chartáról szóló új online tanfolyamainak hozzáférhetőségét, és honlapján továbbra is tájékoztatást nyújt a Chartáról és annak alkalmazásáról.

A Bizottság elismerte, hogy az **igazságügy digitalizációja** az alapjogi kérdések hatékonyabb kezelése tekintetében javíthatja a bíróságok kapacitását[99], ezért a Bizottság ennek megfelelően támogatja a tagállamok digitalizációs erőfeszítéseit. Ugyanakkor az igazságügy digitalizációját úgy kell megvalósítani, hogy az tiszteletben tartsa az alapjogokat, többek

[96] Lásd még: „Képzési videók a bírói kar és ügyvédek számára az Európai Unió Bíróságának küldetéséről, joghatóságáról és eljárásairól”.
[97] Az igazságügyi szakemberek beszámolója szerint ők korábban már használták az e-igazságügyi portálján elérhető Charta-oktatóanyagot (a válaszadók 16 %-a), a Charterpediát (7,5 %), az FRA Charta-kézikönyveit (13,8 %), valamint az FRA és az Európa Tanács Chartáról és az EJEE-ről készített kézikönyveit (19,15 %). A válaszadók 59 %-a egyetlen rendelkezésre álló képzési eszközt sem használt; konzultáció az igazságügyi szakemberekkel, 7. kérdés.
[98] Konzultáció az igazságügyi szakemberekkel, 11. kérdés.
[99] COM(2025) 801 final; COM(2025) 802 final, 2. o.

között azáltal, hogy a személyes jelenléttel zajló tárgyalások azok számára is elérhetővé válnak, akiknek erre alapjogaik hatékony gyakorlásához szükségük van[100].

4. A Charta iránytűként való használatának előmozdítása az uniós intézményekben

A Charta-stratégiában a Bizottság hangsúlyozza, hogy a Chartának való megfelelés az uniós jogszabályok fenntarthatóságának kulcsfontosságú eleme. A Bizottság vállalta, hogy a kezdeményezés előkészítő szakaszától fogva, valamint a döntéshozatali folyamat során **értékeli azon kulcsfontosságú kezdeményezések Chartának való megfelelőségét**, amelyek jelentős hatással lehetnek az alapjogokra[101].

A személyi állományának az alapjogokra gyakorolt hatások értékeléséhez nyújtott hatékonyabb támogatás érdekében a Bizottság frissíti **a Charta hatásvizsgálatokban való alkalmazásáról szóló, személyi állományának készült iránymutatást** [102], információforrásként pedig azt a nemzeti és helyi szintű döntéshozók számára is elérhetővé teszi – a stratégiában vállaltaknak megfelelően. A minőségi jogalkotásról szóló rendszeres képzések mellett a Bizottság **„Az Európai Unió Alapjogi Chartája a hatásvizsgálatokban" címmel külön képzési programot** dolgozott ki, hogy az uniós személyzetnek képzést nyújtson a Chartáról, és segítse őket a jogalkotási javaslatok alapjogokra gyakorolt hatásainak a minőségi jogalkotás szabályaival összhangban történő értékelésében[103]. Az FRA az uniós intézményeknek és a tagállamoknak is szolgált tanáccsal a jogszabálytervezetek és szakpolitikák által az alapjogokra gyakorolt hatások értékeléséről. A Bizottságnak a **Chartáról szóló online kurzusai** emellett tanácsokat adnak az uniós személyi állománynak ahhoz, hogy hogyan tudják biztosítani az alapjogoknak való megfelelést a jogalkotási kezdeményezések kidolgozása során.

A Bizottság kezdeményezéseinek előkészítése során az **érdekelt felek észrevételeire** támaszkodik, többek között a **Chartának a szakpolitikáiban és javaslataiban való általános érvényesítése** tekintetében [104]. A munkában a strukturált párbeszéd és a konzultációk különféle decentralizált formáin keresztül a civil társadalom is szerepet kap, emellett pedig számos bizottsági szakértői csoport munkájában is részt vesz. A civil társadalomra vonatkozó új uniós stratégia közös keretet hoz létre a Bizottság civil társadalmi szervezetekkel való együttműködésének irányítására és megerősítésére.

---

[100] COM(2023) 786 final, Hatékony jogvédelem és az igazságszolgáltatáshoz való jog, 5. o.

[101] Ezek a kötelezettségvállalások az uniós személyzetnek az alapvető jogokra vonatkozó követelményekről való tájékoztatására irányuló folyamatos erőfeszítéseket követik, lásd: COM/2010/057.

[102] C(2025) 8354. Az iránymutatás kiegészíti a minőségi jogalkotási eszköztár „Alapvető jogok, beleértve az egyenlőség előmozdítását" című 29. sz. eszközét. A 29. sz. eszköz szerint minden bizottsági jogi aktusnak és kezdeményezésnek meg kell felelnie a Chartának.

[103] A tanfolyamra évente négyszer, online formában kerül sor. 2023-ban és 2024-ben mintegy 170 uniós alkalmazott nyolc kurzuson vett részt. A 2025. évi négy kurzus jelenleg is zajlik.

[104] Többek között az „Ossza meg velünk véleményét! – Nyilvános konzultációk és visszajelzések" portálon és célzott konzultációkon keresztül. A portált a nyilvános konzultációk egyablakos ügyintézési pontjává, az európai polgári kezdeményezéssé és egy interaktív vitaplatformmá alakították.

A Bizottság **egyenlőséggel foglalkozó munkacsoportja**[105] azon dolgozik, hogy biztosítsa az egyenlőséggel kapcsolatos megfontolások általános érvényesítését valamennyi kezdeményezésben. A munkacsoport olyan eljárásokat dolgozott ki, amelyek iránymutatással szolgálnak a Bizottság munkatársai számára annak biztosításához, hogy az uniós szakpolitikák, jogszabályok és finanszírozási programok előmozdítsák a nők és férfiak közötti egyenlőséget, és küzdjenek a megkülönböztetés ellen. Képzést is nyújtott a személyzetnek az egyenlőség általános érvényesítéséről[106]. Emellett az **egyenlőségközpontú Unió stratégiái** hozzájárulnak ahhoz, hogy az egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség szakpolitikai intézkedésekben öltsön testet[107].

Azok az emberi jogi egyezmények, amelyeknek az EU részes fele[108], iránymutatásul szolgálnak továbbá a Charta uniós intézmények általi alkalmazásához, mivel az EU-nak a jogalkotás során be kell tartania az érintett egyezmények szerinti normákat. Az uniós csatlakozás tehát megerősíti a Charta végrehajtását az ezen egyezmények hatálya alá tartozó szakpolitikai területeken[109]. Az **emberi jogok európai egyezményéhez** való uniós csatlakozási folyamat is folytatódott[110] annak érdekében, hogy az EU-ban biztosított alapjogok további külső vizsgálat tárgyát képezzék.

A Charta teljes uniós jogalkotási folyamatban való érvényesítésének előmozdítása érdekében a Bizottság **az Európai Parlamentet és a Tanácsot is felkérte, hogy használják fel a**

---

[105] A csoport a Bizottság szolgálatainak és az Európai Külügyi Szolgálatnak a képviselőiből áll, munkáját titkárság segíti.

[106] 2024 novemberéig a munkacsoport 23 képzést szervezett a bizottsági személyzeti állomány tagjai számára, és fokozott mértékben vett részt a figyelemfelkeltő tevékenységekben.

[107] Egyenlőség és befogadás:fő intézkedések – Európai Bizottság. 2025 októberében a Bizottság elfogadta az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló, 2026 és 2030 közötti időszakra vonatkozó új stratégiát. A stratégia a közös célkitűzések meghatározása, iránymutatás nyújtása és a koordináció megerősítése érdekében az előző stratégiára épül. A 2025 márciusában elfogadott, a nők jogaira vonatkozó ütemterv a Charta 23. cikkével összhangban tartalmazza a nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó kötelezettségvállalásokat. A 2026 és 2030 közötti időszakra vonatkozó uniós nemi esélyegyenlőségi stratégia erre az ütemtervre épít majd, és intézkedéseket fogalmaz meg a nemek közötti egyenlőség előmozdítására. A 2020–2025-ös időszakra vonatkozó, rasszizmus elleni uniós cselekvési tervet a 2026–2030-as időszakra szóló, rasszizmus elleni új uniós stratégia fogja követni. A cselekvési terv megerősíti, hogy a hátrányos megkülönböztetés, a rasszizmus, az idegengyűlölet és az intolerancia egyéb típusai elleni fellépés jelenleg bevett uniós jogi kereten alapul, amely az egyenlőséget és a megkülönböztetésmentességet is magában foglalja, ahogyan azt a Charta 20. és 21. cikke is előírja. Ugyanez jelenik meg a 2020 és 2030 közötti időszakra szóló, a romák egyenlőségének, társadalmi befogadásának és részvételének előmozdítását célzó uniós stratégiai keretrendszerben is, a cigányellenesség és a romákkal szembeni megkülönböztetés elleni fellépéssel összefüggésben. A keretrendszer végrehajtásáról szóló, 2024-ben közzétett félidős jelentés a Chartának való megfelelést horizontális elvként emeli ki. Lásd még: Az antiszemitizmus elleni küzdelemre és a zsidó élet előmozdítására vonatkozó európai uniós stratégia (2021–2030).

[108] Az Európa Tanács egyezménye a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről (az Unió csatlakozása az isztambuli egyezményhez | EUR-Lex). Az isztambuli egyezmény lett a második olyan nemzetközi emberi jogi egyezmény, amelyhez az EU a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény (UNCRPD) után csatlakozott (Határozat – 2010/48 – HU – EUR-Lex).

[109] Különösen annak a megkülönböztetésmentességről szóló 21. cikke, a nők és férfiak közötti egyenlőségről szóló 23. cikke és a fogyatékossággal élő személyek integrációjáról szóló 26. cikke. A fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló stratégia olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezményt a fogyatékossággal élő személyek alapjogainak megfelelően hajtják végre az EU-ban.

[110] Vélemény iránti kérelem az EUMSZ 218. cikkének (11) bekezdése alapján, 2025. november 21.

rendelkezésükre álló az eszközöket[111] **annak érdekében, hogy a munkájuk során hatékonyan alkalmazzák a Chartát**. A Tanács elnöki tisztségét betöltő országok képzéseket szerveztek a Charta alkalmazásáról a Tanács személyi állománya és a tagállamok küldöttségei számára. 2024-ben a képzés középpontjában annak vizsgálata állt, hogy a hatásvizsgálatok elvégzése során az egyes intézmények milyen szerepet töltenek be az alapjogokra gyakorolt hatások értékelésében. E munka további megerősítése érdekében **a Bizottság arra ösztönzi az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy szervezzék meg a bevált gyakorlatok cseréjét** annak biztosítása érdekében, hogy a Chartát a teljes jogalkotási ciklus során tiszteletben tartsák. **Felkéri a Tanácsot, hogy** a tanácsi munkacsoportokban **továbbra is hívja fel a figyelmet az alapvető jogok tiszteletben tartására vonatkozó iránymutatására**.

A Charta-stratégiával összhangban a Bizottság továbbra is biztosítja, hogy az uniós **alapjogokat előmozdító és védelmező belső és külső intézkedései egységesek legyenek**, és kölcsönösen erősítsék egymást. 2020-ban elfogadta az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó, 2020 és 2024 közötti időszakra szóló uniós cselekvési tervet[112]. A terv az EU kétoldalú és többoldalú emberi jogi tevékenységeinek iránytűjeként szolgál, és összhangban áll a Chartával[113].

Multilaterális szinten az EU együttműködik az Emberi Jogi Tanáccsal, a Szociális, Humanitárius és Kulturális Bizottsággal és az ENSZ Közgyűlésével, valamint támogatja az ENSZ emberi jogi főbiztosának megbízatását és függetlenségét. 2020 óta at EU több mint 60 emberi jogi párbeszédet és konzultációt folytatott harmadik országokkal[114].

A **Chartának a kereskedelmi és beruházási megállapodások előkészítése és az azokkal kapcsolatos tárgyalás során való figyelembevételére** vonatkozó vállalásával összhangban az EU továbbra is nyomon követi a harmadik országoknak az emberi jogokra vonatkozó nemzetközi normáknak való megfelelését[115]. Az EU kereskedelempolitikáját – beleértve a

---

[111] Ilyen eszköz például az alapvető jogok megfelelőségi ellenőrzéséről szóló tanácsi iránymutatás (5377/15. számú dokumentum, 2015. január 20.), az Európai Parlament eljárási szabályzatának 40. cikke, valamint a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás (HL L 123., 2016.5.12., 12. o.).

[112] Az EU az emberi jogok és a demokrácia világbeli helyzetéről szóló éves jelentésekben számol be a cselekvési terv végrehajtásáról. Lásd például: „Az emberi jogok és a demokrácia helyzete a világban" című 2024. évi éves jelentés. Az EU a végrehajtásához minden rendelkezésére álló eszközt felhasznál, így az Unió emberi jogi iránymutatásait, tanácsi következtetéseket, démarche-okat, stratégiai kommunikációt és emberi jogi párbeszédeket.

[113] 2023-ban egy félidős felülvizsgálat arra a következtetésre jutott, hogy a cselekvési terv hatékonyan szolgálta az emberi jogokkal kapcsolatos külső tevékenységek és a demokratikus fellépések irányítását. Ennek eredményeként 2024-ben a cselekvési terv hatályát 2027 decemberéig meghosszabbították. Az EU 2027-ig meghosszabbítja az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó cselekvési tervét.

[114] A Bizottság munkáját az FRA is támogatta, amely példákat szolgáltatott arra, hogy hogyan törekszik az EU a Charta védelmére.

[115] Általános vámkedvezmény-rendszer. A munkát a Bizottság a fenntartható fejlődésre és a jó kormányzásra vonatkozó különleges ösztönző előírás (GSP+), valamint a „Fegyver kivételével mindent" megállapodás keretében folytatott együttműködés részeként végzi. Emellett a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet alapvető munkahelyi jogokra vonatkozó elveinek tiszteletben tartása, előmozdítása és gyakorlati megvalósítása a kereskedelmi megállapodások részes felei által tett kötelezettségvállalások részét képezi. Ezek a jogok a következőkre vonatkoznak: az egyesülés szabadságának és a kollektív tárgyaláshoz való jog biztosítása, a kényszer- vagy kötelező munka minden formájának felszámolása, a gyermekmunka megszüntetése, a foglalkoztatás és a munkavégzés terén megvalósuló megkülönböztetés felszámolása, valamint a biztonságos és egészséges munkakörnyezet megteremtése.

kereskedelmi megállapodások kereskedelemről és fenntartható fejlődésről szóló fejezeteit – *A kereskedelmi partnerségek ereje: együtt a zöld és igazságos gazdasági növekedésért* című, 2022. évi közlemény[116] és a „világszerte biztosítandó tisztességes munkáról" szóló közlemény alapján hajtja végre[117]. A Bizottság folytatja azon panaszok kivizsgálását, amelyeket az érdekelt felek a partnerek által kereskedelmi megállapodásokban vállalt kötelezettségvállalások be nem tartása miatt nyújtanak be[118].

A Bizottság továbbra is támogatta **a bővítési országokat az uniós alapjogi normákhoz való igazodásban.** A tagjelölt országoknak fokozatosan igazodniuk kell a Charta rendelkezéseihez, hogy a csatlakozás időpontjára megvalósuljon a maradéktalan harmonizáció. A Bizottság ebben a tekintetben pénzügyi és technikai segítség formájában támogatást nyújt, és az előrehaladást az éves bővítési csomag keretében nyomon fogja követni[119].

A tagjelölt, illetve a társulási megállapodást kötött országok **megfigyelői státuszt kérhetnek az FRA-nál**, hogy segítséget kapjanak jogszabályaik és szakpolitikáik alapjogokkal kapcsolatos közösségi vívmányokhoz való igazításában. Jelenleg Albánia, Észak-Macedónia és Szerbia rendelkezik megfigyelői státusszal, de további tagjelölt országok is jelezték érdeklődésüket annak megszerzése iránt[120].

5. Az emberek ismereteinek bővítése a Charta alapján őket megillető jogokkal kapcsolatban

A Charta-stratégia utolsó ága az általános ismeretekre összpontosít. A **Chartával kapcsolatos ismeretekről** 2025 tavaszán **végzett Eurobarométer felmérés** azt mutatja[121], hogy az emberek 49 %-a hallott a Chartáról[122], ami 2019 óta szerény előrelépést jelent. A válaszadóknak azonban csak 12 %-a érezte úgy, hogy jól tájékozott a Charta szerinti jogairól, ami arra utal, hogy további tudatosításra van szükség. A válaszadók többet szeretnének megtudni arról, hogy hová fordulhatnak jogaik megsértése esetén (64 %)[123], a Charta tartalmával kapcsolatban (62 %) és azzal kapcsolatban, hogy mikor alkalmazandó (62 %)[124].

---

[116] COM/2022/409.
[117] COM/2022/66.
[118] Egyablakos ügyintézési pont | Access2Markets.
[119] A Bizottság elvárja, hogy a bővítési politika partnerei olyan intézményeket és kereteket hozzanak létre, amelyek tükrözik a tagállamok számára előírt intézményeket és kereteket. Felméri az aktuális helyzetet és az elért előrehaladást.
[120] Az FRA munkájában megfigyelőként való részvétel például az adatgyűjtés, a képzés és a kapacitásépítés fejlesztése szempontjából előnyös.
[121] Az Eurobarométer 563. sz. tematikus felmérése; a felmérés 26 319 uniós polgárral készített interjúkon alapul.
[122] A Chartával kapcsolatos ismeretek a 2019. évi felméréshez (487b. sz. Eurobarométer tematikus felmérés) képest a 27 tagállamból 24-ben bővültek. Máltán (+24 százalékpont), Cipruson (+17 százalékpont) és Magyarországon (+15 százalékpont) volt a legnagyobb a növekedés. Ausztriában csökkent ez az arány (–4 százalékpont), Romániában is visszaesés tapasztalható (–3 százalékpont), míg Görögországban változatlan maradt. Ez 6 százalékpontos növekedést jelent a 2019. évi adatokhoz képest, és 10 százalékpontos növekedést a 2012-ből származó legkorábbi adatokhoz viszonyítva.
[123] A 2019. évi felméréshez képest ez 3 százalékpontos növekedés.
[124] A 2019. évi felméréshez képest ez 1 százalékpontos növekedés. A válaszadók mindössze 11 %-a tudta meghatározni, hogy mikor alkalmazandó a Charta (akkor, amikor az uniós intézmények járnak el, illetve amikor a tagállamok az uniós jogot hajtják végre). Ez ugyanakkor javulást jelent a 2019. évi felmérésben mért 7 %-hoz

A hatékony jogvédelem alapvető fontosságú, mivel lehetővé teszi az egyének számára alapvető jogaik érvényesítését. A 2025. évi Eurobarométer felmérés szerint ha a Chartában foglalt jogaik sérülnének, az emberek 23 %-a a rendőrséghez fordulna panasszal, míg 21 %-uk valamely uniós intézményhez, 18 %-uk pedig nemzeti bírósághoz fordulna. Mindössze 5 % venné fel a kapcsolatot civil társadalmi szervezettel. Ezek az eredmények csak kis mértékben térnek el a 2019. évi felméréstől.

A Bizottság már a 2010. évi stratégiában is rámutatott arra, hogy az emberek számára nehézséget jelent az, hogy a Charta megsértése esetén melyek a megfelelő jogorvoslati lehetőségek. A Bizottság évente átlagosan 1500 levelet kap a polgároktól az alapvető jogok megsértéséről, amelyek többnyire olyan helyzetekre vonatkoznak, amelyek tekintetében nincs hatásköre, mivel ezek az esetek nem kapcsolódnak az uniós joghoz. Mivel az egyedi esetekben jogorvoslat biztosításáért elsődlegesen a tagállamok felelősek, a Charta-stratégiában a Bizottság felkérte a tagállamokat, hogy alakítsanak ki kezdeményezéseket, amelyek növelik a lakosság tájékozottsága a Chartában foglalt jogaikkal és azzal kapcsolatban, hogy hová fordulhatnak a jogaik megsértése esetén, különös tekintettel a helyi képviselők szerepének megerősítésére. Az ilyen kezdeményezések azonban továbbra is nagyrészt ismeretlenek a nyilvánosság számára[125]. Ez lehetőséget kínál arra, hogy **a Bizottság még részletesebb tájékoztatást nyújtson a nyilvánosságnak a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségekről**. A Bizottság ezért **felkéri a tagállamokat, hogy működjenek együtt a független alapjogi intézményekkel és a civil társadalommal, hogy** minden szinten **tájékoztatást tudjanak nyújtani az alapjogokról** és az azok megsértése esetén rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségekről.

A Charta-stratégiában a Bizottság kiemelte, hogy a **helyi hatóságok kiemelt szerepet játszanak abban, hogy felhívják a figyelmet a Chartára**. A helyi és regionális hatóságok különösen alkalmasak arra, hogy figyelemfelkeltő kezdeményezéseket szervezzenek, ideértve a tájékoztató kampányokat, a közösség szerepvállalását szolgáló tevékenységeket, képzések szervezését helyi tisztviselők számára és olyan oktatási kezdeményezéseket, mint a „Charta-napok". Még ha ez a potenciál jelenleg nincs is kiaknázva maximálisan[126], ezek az erőfeszítések továbbra is kulcsszerepet játszanak abban, hogy a Chartát közelebb vigyék az emberekhez.

A Bizottság azt is tudomásul vette, hogy lényeges, hogy a valós életből vett példákkal kell ismertetni az emberekkel az alapjogokat. 2021 és 2022 között figyelemfelkeltő kampányt

---

képest. 563. sz. Eurobarométer tematikus felmérés, 18. és 35. o.; 487b. sz. Eurobarométer tematikus felmérés, 15. o.

[125] A válaszadó kapcsolattartási pontok 92 %-a említette, hogy megvalósult a Chartával kapcsolatos információk, illetve a bevált gyakorlatok cseréje, a nyilvánosság tájékoztatásáról azonban nem áll rendelkezésre információ. A válaszadó civil társadalmi szervezeteknek mindössze 20 %-a számolt be arról, hogy a Chartát az elérhető jogorvoslati lehetőségekről szóló tájékoztatással népszerűsíti; konzultáció a civil társadalommal, 20. kérdés.

[126] Konzultáció a helyi és regionális hatóságokkal, 12. és 13. kérdés, amelyben a válaszadók 4 %-a számolt be arról, hogy a közösséggel végzett kommunikációs tevékenységeket az alapjogokról, 6 %-uk pedig arról, hogy helyi politikusokkal.

folytatott annak érdekében, hogy tájékoztassa az embereket a Chartában foglalt jogaikról[127]. 2025-ben, **a Charta kihirdetésének 25. évfordulója alkalmából** a Bizottság közösségimédia-kampányt folytat, hogy felhívja a figyelmet a Charta egyes cikkeire és arra, hogy mit jelentenek az alapvető jogok az emberek számára[128].

Az Erasmus+ program az alapvető jogokkal és a **Chartában foglalt jogok fiatalokkal való megismertetésével** kapcsolatos projekteket is támogatott[129]. Ezenkívül az alapvető értékek és az emberi jogok oktatása a világpolgárságra való nevelés programjának, valamint a nemzetközi fejlesztési nevelési és információs (DEAR) programnak is kiemelten fontos eleme[130].

A Charta-stratégiában a Bizottság azt is vállalta, hogy a gyermek jogairól szóló stratégia keretében **felhívja a gyermekek figyelmét a jogaikra**[131]. A 2021-ben elfogadott stratégia gyermekekkel és gyermekek számára készült annak érdekében, hogy az uniós szakpolitikákat és jogszabályokat közelebb hozza hozzájuk[132]. A gyermekek olyan iránymutatások kidolgozásában is részt vettek, amelyek célja, hogy a dokumentumok egyszerűbbek és hozzáférhetőbbek legyenek[133]. Miután 2022-ben létrejött az **uniós gyermekrészvételi platform**[134], a Bizottság bizonyos szakpolitikai kezdeményezésekben gyermekekkel is konzultációt folytatott, és segítségükkel e kezdeményezéseket gyerekbarát nyelvre tudta „lefordítani".

A Chartáról szóló tájékoztatás és ismeretterjesztés további fokozása érdekében **a Bizottság nemzeti, helyi és regionális szinten továbbra is finanszírozást nyújt az ilyen jellegű erőfeszítésekhez** a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek (CERV) programon, valamint – elfogadását követően – annak utódján, az AgoraEU program CERV+ ágán, valamint saját szemléletformáló tevékenységein keresztül, ideértve kommunikációs tevékenységeket és egy, a Charta kihirdetésének 25. évfordulóját ünneplő konferencia megszervezését is.

6. Következtetés

Kihirdetése után negyedszázaddal **a Charta szilárdan meghatározza az uniós szakpolitikákat és jogszabályokat, valamint azok tagállami végrehajtását és alkalmazását**. Ez a félidős felülvizsgálat azt mutatja, hogy a Charta-stratégiában foglalt szakpolitikai kötelezettségvállalások többsége teljesült. A Bizottság szorosabbra fűzte

[127] #RightHereRightNow. A kampány öt alapvető jogra terjedt ki, a 15–24 és 25–39 év közötti korcsoportba tartozó célközönséggel Cipruson, Máltán, Hollandiában és Svédországban. A kampánnyal célzott személyek 30 %-kal nagyobb valószínűséggel tudtak a Chartáról, és 14,85 %-kal nagyobb valószínűséggel voltak tisztában az EU alapvető jogok védelmében betöltött szerepével.

[128] Uniós jogok | LinkedIn; EU Justice and Consumers (Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság)| Facebook.

[129] COM(2024) 456 final, 13–15. o.

[130] Projektek – Az EU DEAR programja.

[131] Az EU gyermekjogi stratégiája, COM(2021) 142.

[132] Lásd: Az Európai Unió gyermekjogi terve, a gyermekjogi stratégia könnyen érthető, olvasmányos változata.

[133] Creating child-friendly versions of written documents, a guide (Útmutató az írásos dokumentumok gyermekbarát változatainak létrehozásához).

[134] Uniós gyermekrészvételi platform | Európai Unió. A Platform honlapja gyermekközpontú és gyermekbarát módon tájékoztatja a gyermekeket a jogaikról. A Platform előmozdítja, és a gyakorlatban is érvényesíti a gyermekek meghallgatáshoz való jogát.

együttműködését a tagállamokkal, támogatta a civil társadalmat és a független alapjogi testületeket, előmozdította az igazságügyi képzéseket, és megerősítette a Charta jogalkotási folyamatokban való felhasználását. Az e felülvizsgálathoz lefolytatott konzultációk azt is megerősítik, hogy az érdekelt felek – a stratégiával összhangban – az EU egész területén érdemi lépéseket tesznek.

Ugyanakkor továbbra is kihívást jelent a Charta hatékony alkalmazásának biztosítása. Javítani kell a Chartával kapcsolatos tudatosságot a hatóságok, a szakemberek és a szélesebb nyilvánosság körében. A tartós kapacitásépítés, az információkhoz való jobb hozzáférés, valamint a nyomon követés és a végrehajtás továbbra is alapvető fontosságú annak biztosításához, hogy a Chartát minden szinten következetesen végrehajtsák és alkalmazzák. Az erőfeszítéseknek különösen a tájékoztatás és képzés fokozására kell összpontosítaniuk annak érdekében, hogy sokkal több köztisztviselő, civil társadalmi érdekelt fél és igazságügyi szakember részesülhessen az ilyen intézkedések előnyeiből, és segítsenek növelni a Charta általános alkalmazását. Ez a félidős felülvizsgálat további intézkedéseket határoz meg ezeken a területeken.

A Charta-stratégia végrehajtásának második felében a Bizottság továbbfejleszti a Chartáról szóló éves jelentéseit, és megerősített intézkedéseket hoz a Charta tagállami végrehajtásának és alkalmazásának támogatása érdekében. A Bizottság hálózataként megszervezi a Chartával foglalkozó kapcsolattartó pontok munkáját, hogy támogassa őket a Charta alkalmazásával kapcsolatos hatékony koordináció és együttműködés biztosításában, és kölcsönös tanulási programot indít annak érdekében, hogy segítse a nemzeti érdekelt feleket a Chartával kapcsolatos bevált gyakorlatok minden szinten történő cseréjében. További erőfeszítésekre van szükség annak biztosítása érdekében is, hogy a civil társadalom, az emberijog-védők és a független alapjogi szervek továbbra is felhatalmazással rendelkezzenek a Charta alkalmazásának támogatására. A Bizottság végre fogja hajtani a civil társadalomra vonatkozó uniós stratégia szerinti intézkedéseket, és meg fogja vizsgálni, hogy szükség van-e további iránymutatásra a nemzeti emberi jogi intézmények uniós jog szerinti szerepét illetően.

Határozott fellépésre van szükség a Chartában foglalt jogok tiszteletben tartásának és védelmének valamennyi uniós szakpolitikai területen történő megerősítése érdekében. A Bizottság ezért arra ösztönzi a tagállamokat és más érdekelt feleket, hogy nemzeti, regionális és helyi szinten terjesszék ezt a jelentést. Az uniós intézmények, a tagállamok és más érdekelt felek együttműködése szükséges ahhoz, hogy a Chartát 2026 és 2030 között, valamint azt követően is végrehajtsák és alkalmazzák.